

Działalność naukowa i dydaktyczno-organizacyjna Profesora Stanisława Wydymusa

W roku akademickim 2017/2018 świętujemy jubileusz prof. zw. dr. hab. Stanisława Wydymusa. Pan Profesor całe swoje dorosłe życie związał z Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie (UEK), gdzie w drugiej połowie lat 60. XX wieku podjął studia, a na początku kolejnej dekady pracę naukowo-badawczą.

Dostojny Jubilat urodził się 31 marca 1948 roku w Jędrzejowie (obecnie woj. świętokrzyskie), ojcem Jego był Tadeusz Wydymus, żołnierz Armii Krajowej (AK), wieloletni naczelnik Ochotniczej Straży Pożarnej i świetny krawiec. Jego dziadek Stanisław był hutnikiem, działaczem socjalistycznym we Francji przed II wojną światową, gdzie zginął w wypadku przy wielkim piecu w hucie stali w Thionville. Szkołę Podstawową ukończył w pięknej miejscowości Sobków, leżącej nad rzeką Nidą. Technikum Ekonomiczne ukończył zaś w Radomiu. Ma troje dzieci – córkę Dorotę (36 lat), syna Szymona (17 lat) i syna Tadeusza (9 lat).

Mgr Stanisław Wydymus pracę naukowo-dydaktyczną rozpoczął w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Krakowie (obecnie UEK) w roku 1971, po obronie pracy magisterskiej z wyróżnieniem na Wydziale Ekonomiki Produkcji, której promotorem był prof. dr hab. Kazimierz Zając. Młody asystent swoje pierwsze doświadczenia naukowe, jako asystent stażysta, zdobywał w Zakładzie Statystyki Instytutu Metod Rachunku Ekonomicznego na Wydziale Obrotu Towarowego, którym kierował wspomniany już promotor pracy magisterskiej prof. Zając. Z dniem 1 października 1972 roku, wraz z awansem na asystenta, został przeniesiony (z mgr. Tadeuszem Grabińskim) do nowo powstałego Zakładu Teorii Prognoz, którym kierował doc. dr hab. Aleksander Zeliaś. W Zakładzie tym pracował, pod kierunkiem kierownika Zakładu, nad rozprawą doktorską pt. „Ekonometryczne metody budowy prognoz dla przemysłu uspołecznionego Polski”.

Na podstawie przedłożonej rozprawy doktorskiej oraz po złożeniu przewidzianych przepisami egzaminów doktorskich, dnia 14 lutego 1977 roku uzyskał stopień naukowy doktora nauk ekonomicznych, nadany uchwałą Rady Wydziału Ekonomiki Obrotu Akademii Ekonomicznej w Krakowie (obecnie UEK). Dr Stanisław Wydymus na stanowisku adiunkta w Zakładzie Teorii Prognoz Instytutu Metod Rachunku Ekonomicznego pracował od 1 października 1977 do 25 paź-

dziennika 1984 roku. Wówczas to na podstawie oceny ogólnego dorobku naukowego i przedłożonej rozprawy habilitacyjnej pod tytułem „Metody wielowymiarowej analizy rozwoju społeczno-gospodarczego”, uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie statystyki, nadany Uchwałą Rady Wydziału Ekonomiki Obrotu Akademii Ekonomicznej w Krakowie.

Już na stanowisku docenta, ówczesny dr hab. Stanisław Wydymus, rozpoczął rok akademicki 1 października 1985 roku jako kierownik Zakładu Analiz Gospodarki Światowej w Instytucie Międzynarodowych Stosunków Społeczno-Ekonomicznych, kierowanym przez prof. dr hab. Bogusława Jasińskiego. W ramach reorganizacji Instytutu w roku 1988 przejął kierownictwo Zakładu Ekonomiki i Organizacji Handlu Zagranicznego (istniejącego od 1969 roku), zastępując na tym stanowisku doc. dr. Stanisława Chocieję, a funkcję tę pełnił formalnie do 1992 roku. W wyniku zmian organizacyjnych przeprowadzonych w ramach Uczelni, od 1 kwietnia 1992 roku został kierownikiem Katedry Handlu Zagranicznego, a funkcję tę pełnił do 31 sierpnia 2016 roku, rekomendując władzom UEK swojego następcę.

W okresie tym Szacowny Jubilat konsekwentnie realizował zainteresowania naukowe, czego zwieńczeniem było nadanie Mu w 1993 roku, przez ówczesnego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Wałęsę, tytułu naukowego profesora nauk ekonomicznych, zaś kilka lat potem mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego.

Aktywność naukowo-badawcza oraz dydaktyczno-organizacyjna Profesora Wydymusa nie ograniczała się przy tym wyłącznie do uczelni macierzystej. W latach 1999-2007 pełnił funkcję kierownika Zamiejscowego Ośrodka Dydaktycznego w Rzeszowie (będącego jednostką naszej Alma Mater), jak i Rektora Wyższej Szkoły Zarządzania w Rzeszowie, której był współzałożycielem i organizatorem. Profesor Wydymus był i jest również wieloletnim członkiem Komisji Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk - Oddział w Krakowie. W latach 1988-1991 podjął również dodatkowe zatrudnienie jako pracownik Zamiejscowego Wydziału Szkoły Głównej Planowania i Statystyki w Rzeszowie (SGPiS), pełniąc m.in. funkcję członka Senatu SGPiS (obecnie SGH). Pracując równolegle także przez wiele lat na Uniwersytecie Rzeszowskim był organizatorem i kierownikiem Katedry Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych. Profesor Wydymus podjął także zatrudnienie w Wyższej Szkole Zarządzania i Bankowości w Krakowie od początku jej istnienia, współpracując ze swoim przyjacielem, Rektorem tej uczelni, prof. dr. hab. inż. Włodzimierzem Roszczyńskim, gdzie nadal pełni funkcję Przewodniczącego Rady Naukowej tej Uczelni.

Ważnym doświadczeniem w pracy naukowej Profesora Wydymusa były niewątpliwie staże naukowe. Jeszcze w ramach wymiany asystentów poznawał osiągnięcia gospodarki Holandii (Tilburg) oraz Francji (Lille), dwukrotnie przebywał w USA – w Pittsburghu i w Grand Rapids (Grand Valley State University w 1979 roku), oraz w bardziej egzotycznej scenerii odbył staż naukowy w 1980 roku w Uniwersytecie w Kairze (Egipt). Odbył także staże naukowe w Sarajewie i Moskwie.

Jego liczne prace naukowe z zakresu modelowania ekonometrycznego, taksonomii numerycznej, wielowymiarowej analizy porównawczej w układzie międzyna-

rodowym, analizy struktur gospodarczych, prognozowania procesów ekonomicznych, zawsze zawierały elementy nowatorskie, oryginalne propozycje metodologiczne, czy też nowe propozycje badań empirycznych. Profesor Wydymus jest autorem, współautorem i redaktorem naukowym ponad 30 książek, opublikował także ponad 130 artykułów naukowych, oraz wygłosił około 30 referatów na konferencjach międzynarodowych i krajowych oraz około 20 doniesień naukowych w PAN. Dostojny Jubilat pracował nad wieloma tematami badawczymi, zarówno w ramach badań statutowych, jak i w ramach badań międzyresortowych, resortowych, czy też bezpośrednio zleconych przez praktykę gospodarczą.

Profesor Stanisław Wydymus posiada liczące się osiągnięcia w kształceniu i rozwoju kadry naukowej. Wypromował 12 doktorów (jego wychowankami byli dr Stanisława Klima, dr Maria Sarama, dr Henryk Czubek, dr Ziemowit Górski, dr Piotr Kapusta, dr Barbara Koszułap, dr Robert Uberman, dr Paweł Lubecki, dr Krzysztof Kucharski, dr Janusz Rosiek, dr Agnieszka Głodowska, dr Grzegorz Czornik), recenzował kilkanaście prac doktorskich i habilitacyjnych oraz książek profesorskich, a także opiniował wiele monografii naukowych i podręczników akademickich oraz artykułów naukowych. Profesor wypromował ok. 1000 magistrów ekonomii.

W latach 1993-2016 Profesor sprawował pieczę nad 22 edycjami corocznej konferencji Katedry Handlu Zagranicznego, w latach 90. XX wieku były to w zasadzie jedyne w skali ogólnopolskiej spotkania integrujące naukowców zajmujących się ekonomią międzynarodową, zwłaszcza badaniami handlu zagranicznego.

Aktywność Profesora Wydymusa nie ograniczała się w pracy naukowo-dydaktycznej do tworzenia założeń teoretycznych. Istotą pracy była możliwość adaptacji modeli statystycznych w praktyce społeczno-gospodarczej. Znane są liczne kontakty Profesora ze środowiskiem biznesowym oraz administracją państwową, gdzie efektem współpracy były opinie, prognozy i raporty. Uwagę należy zwrócić także na działalność Profesora w sferze gospodarczej, gdzie np. w końcu lat 90. XX w. był członkiem Rady Nadzorczej Huty im. T. Sendzimira, zaś w końcu lat 80. XX w. był prezesem zarządu organizującej się spółki „Wolny Obszar Celny w Krakowie”.

Przedstawione w wielkim skrócie dokonania naukowo-badawcze i dydaktyczno-organizacyjne Pana Profesora Stanisława Wydymusa jednoznacznie potwierdzają, że jest badaczem, który przyczynił się do rozwoju zastosowania metod ilościowych w ekonomii międzynarodowej. Osiągnięcia Profesora w pracy naukowo-badawczej, dydaktycznej, jak również w kształtowaniu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym znalazły uznanie, o czym mogą świadczyć liczne nagrody i odznaczenia, jak chociażby: Medal Komisji Edukacji Narodowej, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Srebrna Odznaka "Zasłużony dla Miasta. Krakowa", złota odznaka Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego oraz wiele innych, które dla Jubilata mają równie duże znaczenie emocjonalne.

Koncentrując się tylko na dokonaniach naukowo-dydaktycznych Profesora, pominielibyśmy istotną części jego osobowości, gdzie wielowymiarowe analizy statystyczne świetnie uzupełniają się z wielowymiarowymi zainteresowaniami. Pasją Profesora są góry. Spędził na wędrowniach wiele czasu, którego nigdy nie uznałby

za stracony. Kontemplacja ich piękna nie tylko wywoływała zachwyt, ale nawet potrzebę twórczości poetyckiej. Inną pasją jest historia starożytna, którą Profesor zgłębiał w czasie licznych podróży do Grecji, czy Egiptu. Może staż w tym kraju miał również na celu poznanie ciągłości nauki już od założeń architektonicznych Górnego i Dolnego Egiptu. Wszystkie podróże były szczegółowo przygotowane merytorycznie, o czym może świadczyć ogromna biblioteka tematyczna Profesora. Długo można również z Profesorem dyskutować o teoriach powstawania i budowy wszechświata, należy być jednak przygotowanym na wszelkie nowe doniesienia naukowe. Z chęcią ćwiczyć logiczne myślenie, Profesor chętnie usiądzie do partycji szachów. Jeszcze dziś wiele osób pamięta zorganizowaną przez Niego partię żywych szachów dla uczczenia 70. rocznicy naszej Uczelni. Nie składamy jednak życzeń noworocznych, nie chcąc narazić się Jubilatowi, podczas emitowanego w telewizji Koncertu Noworocznego z Wiednia. Lepiej też nie zakłócać oglądania starego dobrego westernu. Zawsze natomiast można było obdarować Profesora śliwkami w czekoladzie, albo zaprosić na wuzetkę.

Powodów do świętowania w tym roku mamy wiele. Zakończony dopiero rok akademicki oznaczał 45-lecie pracy naukowo-dydaktycznej Profesora. Za kilka miesięcy Profesor Wydymus będzie świętował 25-lecie uzyskania tytułu naukowego profesora oraz 70-lecie swoich urodzin. W tym roku Profesor świętuje także 25-lecie swojej Katedry, której był pierwszym Kierownikiem (od kwietnia 1992 do sierpnia 2016 roku).

Profesor Stanisław Wydymus zapisał się w naszej pamięci jako wielce zasłużony pracownik naukowy naszego Uniwersytetu. Wszyscy pracownicy naszej Katedry zawsze myślą o Nim jako o ciepłym i życzliwym Mistrzu i Koledze, a 25 lat kierowania Katedrą wyłoniło Jego wizerunek jako pomocnego i wspierającego Szefa, który nadal służy nam swoim doradztwem i mentoringiem. Z okazji jubileuszu składamy Panu Profesorowi najserdeczniejsze życzenia dalszej owocnej pracy badawczej i dydaktycznej, długich lat w zdrowiu i pomyślności w życiu osobistym.

w imieniu pracowników
Katedry Handlu Zagranicznego
Krzysztof Wach, Stanisława Klima